

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322200839
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322200839.2

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti H. O., nar. XX.XX.XXXX a D. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti Z. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., X. S. XX a Y. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. N. XXX, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým zveruje maloleté deti H. O., nar. XX.XX.XXXX a D. M., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti ich otca Z. H., nar. XX.XX.XXXX na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Súd ukladá otcovi maloletých podľa § 336 ods. 1 CSP povinnosť v lehote 3 dní od doručenia tohto rozhodnutia podať návrh vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom O. H., nar. XX.XX.XXXX a D. M. H., nar. XX.XX.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.04.2022 sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti O. a D. M. do jeho osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Brezno. č.k. 8P/7/2021, zo dňa 26.8.2022, právoplatným dňa 13.09.2021, bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené. Maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a on ako otec bol zaviazaný platením výživného v sume 150,- € mesačne na každé dieťa. Matka sa následne v septembri 2021 spolu s maloletými deťmi presťahovala do Nitrianskych Sučian, kde si zakúpila rodinný dom. Uviedol, že svoje deti si brával jeden krát do mesiaca počas víkendu. Domácnosť matky nenavštevoval, nakoľko ho matka nevpúšťala do jej domácnosti, preto nevedel doposiaľ posúdiť, ako matka zabezpečuje starostlivosť maloletým deťom.

V návrhu ďalej uviedol, že bol dňa 19.04.2022 v poobedných hodinách kontaktovaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, kde mu pracovníčky počas telefonátu uviedli, že matka detí sa aktuálne nachádza v nemocnici, o deti sa má údajne starať jej sestra L., ktorá však nebola počas ich návštevy doma. Ďalej sa mu vyjadrili, že domácnosť je v dezolátnom stave, všade bola špina, smeti, šatstvo pohádzané po zemi, medzi ktorým boli použité plienky a rôzne potraviny. Uviedol, že jeho dcéra M. bola dlhodobo neprebalená, špinavá a triasla sa od zimy. O. spal vo svojej posteli oblečený. Doma bola podľa ich vyjadrenia zima a špina. O jeho deti sa starala staršia dcéra odporkyne maloletá X. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá nie je schopná zabezpečiť im celodennú a riadnu starostlivosť.

Nakoľko bol toho času v práci, kde ho nemal kto zastúpiť, preto si nemohol svoje deti a maloletú X. prevziať do svojej starostlivosti. Jeho deti a X. pracovníčky úradu zabezpečili a dali do starostlivosti sestry matke pani F. N., ktorá býva v tej istej obci. Počas dňa a noci im zabezpečila starostlivosť a následný deň si svoje deti a X. prevzal v jej domácnosti.

Uviedol, že aktuálne býva v trojizbovom byte v obci Brezno, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Pracuje ako vodič autobusu v SAD Zvolen, z čoho má mesačný príjem v sume 1000,- Eur. Jeho mesačné výdaje

sú v sume 300,- Eur vyživovacia povinnosť voči maloletým deťom, nájom 200,- Eur, strava, preprava a bežné denné výdaje.

2. Súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, aby zaslali tunajšiemu súdu správu zo sociálneho zisťovania vykonaného v domácnosti matky mal. detí. Správa bola tunajšiemu súdu doručená dňa 22.04.2022. Zo správy vyplynulo, že spisovú dokumentáciu maloletých detí evidujú od 12.01.2022, kedy bolo ich úradu anonymne telefonicky oznámené, že na adrese J. N. XXX žije matka Y. H. spolu s tromi maloletými deťmi. Zo správy ďalej vyplynulo, že v domácnosti je často počuť plač maloletého O., ktorý má okrem iného chodiť po vonku bosý a neprimerane počasie oblečený. Maloletá D. M. mala mať domodra zafarbené chodidlá od zimy. Maloletá X. predáva na kartóne rôzne veci a rozpráva ľuďom, že potrebuje zabezpečiť financie pre rodinu. O súrodencov by sa mala starať maloletá X., nakoľko matka detí neustále fajčí vonku, spí a je často videná bez detí.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ďalej uviedol, že začal v rodine vykonávať opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s cieľom zhodnotenia životnej situácie maloletých detí a rodiny. Šetrením bolo zistené, že v domácnosti sa nachádzali maloleté deti bez prítomnosti dospeléj osoby, matka sa do domácnosti vrátila v priebehu pol hodiny. Nakoľko v domácnosti nebola hygiena na dostatočnej úrovni a podľa vyjadrenia starostu obce spoluobčania poukazyvali na neporiadok na dvore rodinného domu ako aj na plač maloletého, úrad zhodnotil životnú situáciu a určil mieru ohrozenia maloletých detí. Od uvedeného obdobia úrad v rodine vykonáva opatrenia v intenciách určenej miery ohrozenia. V domácnosti je často vykonávaná terénna sociálna práca, počas ktorej je matka vedená a motivovaná k dodržiavaniu čistoty a hygieny v domácnosti ako i osobnej hygieny u maloletých detí, nakoľko Základná škola v Novákoch, ktorú navštevuje maloletá X. upozornila na nedostatočnú hygienu u maloletej X.. O súčinnosť bola požiadaná aj ošetrojúca lekárka maloletých detí S.. P., ktorá nepoukázala na zanedbávanie starostlivosti u maloletých detí, poukázala na zaostávanie reči u maloletej D. M. s poukazom na ďalšie možné odborné vyšetrenie.

Zo správy ďalej vyplynulo, že matka spolu s maloletými deťmi obýva trojizbový rodinný dom, ktorý je v jej vlastníctve. Na uvedenej adrese rodina býva od septembra 2021. V rodinnom dome sa nachádza kuchyňa, obývačka, detská izba, spálňa matky, toaleta a kúpeľňa. V detskej izbe majú deti samostatné postele, písací stôl so stoličkou a šatníkovú skriňu. Rodinný dom je pripojený na dodávku elektrickej energie a vody, vykurovaný je samostatnými vykurovacími jednotkami-gamatkami. K rodinnému domu patrí predzáhradka a dvor.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ďalej uviedol, že vydal odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre Centrum pre deti a rodiny Prievidza (ďalej len „centrum“) na vykonávanie opatrení v centre ambulantnou a terénnou formou s použitím odborných metód na podporu obnovy a rozvoja rodičovských zručností. Matka s úradom ako i s centrom spolupracuje. Doposiaľ bolo zistené, že matka nedokáže dlhodobo udržiavať čistotu a hygienu v domácnosti. Viackrát počas šetrení bolo spozorované množstvo neumytého riadu, nedojedeného jedla, ktoré bolo po zemi, stole ako i v celom dome, kde bol opakovane neporiadok ako i na dvore a pred vchodom domu, na čo bola vždy upozornená.

Dňa 19.04.2022 počas terénnej sociálnej práce, vykonávanej v zmysle plánu sociálnej práce s dieťaťom a rodinou bolo zistené, že doma sa opäť nachádzajú iba maloleté deti. Maloletá Lea uviedla, že mama je v nemocnici od nedele 17.04.2022 a o nich sa stará matkina sestra L. P., ktorá sa ale v domácnosti nenachádzala, nakoľko išla do Centra pre deti a rodiny Prievidza, pracovisko Handlová odvieť svojho maloletého syna, ktorého mala na krátkodobom pobyte. S. X. uviedla, že zatiaľ, kým tu nie je ich teta L., dohliada na nich priateľ tety L., ktorý sa nachádza vo vedľajšom dome. Telefonicky bola kontaktovaná pani L., ktorá uviedla, že do domácnosti sa vráti približne za dve hodiny. Pokúšali sa telefonicky skontaktovať s matkou detí, avšak bezúspešne. Po privolaní priateľa pani L. bolo možné vidieť, že chodí o barlách, jeho pohyby sú pomalé a chodenie mu spôsobuje bolesti. Bol požiadaný, aby úradu umožnil vidieť deti, s čím súhlasil. Po vstupe do domu bolo možné pozorovať veľký neporiadok, v kuchyni bolo množstvo neumytého riadu, povykľadané a nedojedené potraviny, podlahy boli špinavé, v izbách bolo po zemi i po posteliach porozhadzované rôzne oblečenie, pomedzi použité plienky, nedojedená strava, školské pomôcky, hračky a topánky. V dome bola zima a maloletá D. M. bola v špinavom tenkom, krátkom body - náteľniku, bola precikaná a pokakaná. Maloletá mala studené ruky aj nohy, tváričku mala zašpinenú od jedla. Maloletý O. spal oblečený v posteli. Maloletá X. bola primerane oblečená, vlasy mala mastné a bolo možné pozorovať, že hygiena u maloletej je na nízkej úrovni. Následne bola maloletá D. M. prebalená, umytá a oblečená. V dome tiekla len studená voda.

Následne bol telefonicky kontaktovaný otec maloletých detí pán Z. H., ktorý bol informovaný o situácii a stave maloletých detí. Otec detí bol požiadaný, aby sa dostavil do domácnosti matky a zabezpečil deťom

riadnu a plnohodnotnú starostlivosť. Otec detí uviedol, že aktuálne je v práci, pracuje ako šofér autobusu a nemá mu kto vymeniť službu. Pre deti sa vie dostaviť až na druhý deň ráno okolo 07:00 hod. Označil osobu, ktorá by bola schopná na čas, kým on príde po deti zabezpečiť starostlivosť maloletým deťom. Dňa 20.04.2021 sa na úrad dostavil otec s maloletými deťmi i maloletou X. a uviedol, že si deti i maloletú X. berie k sebe, nakoľko im na adrese, kde bývajú nemá kto zabezpečiť starostlivosť. Uviedol, že maloletého O. i D. M. si brával do svojej domácnosti, avšak matka ho do jeho domácnosti nikdy nevpustila, nevedel preto, ako matka deťom zabezpečuje starostlivosť.

Zo správy ďalej vyplynulo, že otec má záujem zabezpečovať starostlivosť všetkým trom maloletým deťom a preto si podá návrh na ich zverenie do jeho osobnej starostlivosti. Nakoľko v čase trvania manželstva žil v jednej domácnosti s maloletou X. a jej matkou, má k maloletej X. vytvorený pozitívny citový vzťah, preto bude chcieť aj jej zabezpečovať starostlivosť. Maloletá X. uviedla, že chce ísť s pánom H. do Brezna, pozná ho, má ho rada a oslovuje ho ocino.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi v správe uviedol, že toho istého dňa sa telefonicky skontaktoval s neurologickým oddelením Nemocnice s poliklinikou Bojnice, oddelenie JIS, kde je aktuálne hospitalizovaná matka maloletých detí. Sestrička na oddelení uviedla, že matka je pod liekmi a nemá vedomosť o tom, kedy by mala byť prepustená. Následne nám umožnila vykonať telefonický rozhovor s matkou, ktorá bola informovaná o tom, že maloleté deti O. a D. M. sa nachádzajú u svojho otca v Brezne, spolu s maloletou X., ktorá prejavila záujem odísť do Brezna, a ktorej pán H. zabezpečí starostlivosť. Matka uviedla, že rozumie čo jej hovoria.

V záverov vyplynulo, že matka aktuálne nie je schopná zabezpečiť starostlivosť maloletým deťom, nakoľko je hospitalizovaná v nemocnici. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletým deťom v mieste ich bydliska nemá kto zabezpečovať starostlivosť, nakoľko osoba, ktorej matka ponechala svoje deti na čas hospitalizácie sa javí ako nezodpovedná a ľahostajná svojim správaním tým, že nechala maloleté deti v tak nízkom veku bez prítomnosti dospeléj osoby, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že prostredie a aj maloleté deti boli výrazne zanedbané, čo ohrozuje ich zdravý psychický a fyzický vývin, je úrad toho názoru, že odovzdanie maloletých detí do starostlivosti pána Z. H. je v záujme maloletých detí.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi k správe pripojil priebežnú správu z vykonávaných opatrení ambulantnou a terénnou formou za obdobie od 03.03.2022 do 12.04.2022. Zo správy vyplynulo, že matka sa snažila zlepšiť prostredie v domácnosti. V interakcii zaznamenali nízku úroveň poriadku v domácnosti, avšak po upozornení matka nedostatky priebežne odstránila. Ku koncu intervencií matka časť zrušila z dôvodu zhoršujúceho sa zdravotného stavu. V závere správy bolo konštatované, že opatrenie si splnilo účel.

3. Súd ďalej požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne (ďalej len „úrad“), aby vykonali sociálne zisťovanie v domácnosti otca mal. detí. Správa zo sociálneho zisťovania bola tunajšiemu súdu doručená dňa 25.04.2022. Počas sociálneho zisťovania otec mal. detí uviedol, že on sám zostal zo zanedbanej domácnosti šokovaný, aj keď bývalú manželku pozná, nikdy nebola na poriadok v domácnosti navyknutá a aj keď spolu žili, väčšinou byt upratoval on. Uviedol, že oblečenie pre deti bolo špinavé, pohádzané po zemi, skoro nič z toho im domov nemohol vziať. Z domácnosti od matky vzal len deti a školské potreby pre mal. X. a len zopár vecí na oblečenie. Viac menej im musel všetko nakúpiť. Ďalej počas sociálneho zisťovania uviedol, že sa chce o deti postarať, záleží mu na nich a na podanom návrhu trvá. Aj keď mal. X. nie je jeho vlastné dieťa, spolu žili viac rokov, berie ju ako súčasť ich rodiny, chce aby zostala so svojimi súrodencami a chce sa postarať aj o ňu. Do konca apríla má v práci vybavenú dovolenku, potom požiada o materské a bude sa starať o deti.

Počas rozhovoru uviedol, že je dohodnutý s riaditeľom Základnej školy, MPČL 35, Brezno, chce aby si mal. X. mohla v tejto škole plniť povinnú školskú dochádzku. Mal. O. vybaví materskú školu od septembra, dovtedy bude s ním doma a tiež aj mal. D. M.. Maloletým deťom plánuje zmeniť aj detského lekára, vybaví im zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u detskej lekárky, ktorú deti navštevovali aj predtým - ide o S. S. v Brezne. Ďalej pán H. uviedol, že nápomocní pri zabezpečovaní starostlivosti o deti mu budú aj jeho rodičia, ktorí bývajú v Čiernom Balogu a tiež jeho sestra, ktorá býva na sídlisku na Mazorníku. Uviedol, že o deti sa dokáže postarať, vie variť, upratavať, prať, robil to, aj keď spolu žili s manželkou. Tej sa nechcelo ani variť, ani riadiť. O matke mal. detí má informácie, že má zdravotné problémy, odpadáva, bola hospitalizovaná v nemocnici, ale včera mu písala, že je už doma na vlastnú žiadosť. Pýtala sa na deti, chce ich, ale on má podmienku, že sa dá zdravotne do poriadku a tiež že si dá do poriadku aj zanedbanú domácnosť. Keby chcela deti navštíviť, umožní jej to, aj jej bude umožňovať videohovory a telefonáty s deťmi.

Zo správy zo sociálneho šetrenia vyplynulo, že otec detí je šofér autobusu, jeho zamestnávateľ je SAD Zvolen, pracuje na linke Čierny Balog, Brezno, Banská Bystrica. Jeho príjem je cca 1000 Eur v čistom.

Je zdravý, nelieči sa na žiadne chronické ochorenie. Býva v trojizbovom kompletne zariadenom byte, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Pri sociálnom zisťovaní preukázal dostatok vhodného detského oblečenia a obuvi pre všetky deti, dostatok hygienických potrieb pre deti ako aj zásobu potravín a detskej stravy pre maloleté deti. V domácnosti je aj množstvo podnetných hračiek pre deti. Všetky deti majú samostatné postele, v detskej izbe sa nachádza poschodová posteľ pre X. a O. a v spálni je detská postieľka pre mal. D. M.. Všetky tri maloleté deti boli čisto a vhodne oblečené, pôsobili spokojne, túto domácnosť poznajú, otec si ich k sebe pravidelne brával na návštevy aj s prespávaním.

Počas sociálneho zisťovania bol realizovaný rozhovor s mal. X., ktorá uviedla, že s otcom do Brezna prišla dobrovoľne, doniesla si aj školské potreby, je s tým vysporiadaná, že bude chodiť do školy v Brezne. Do tejto školy chodila aj predtým, túto školu pozná. Chce u otca zostať, chce byť so svojimi súrodencami, ale chcela by sa stretávať aj s mamou. Mame bývalo zle, bolela ju hlava, aj odpadávala, vtedy ku nim prišla mamina sestra. Pokiaľ sa mame nezlepší zdravie, chce zostať u otca.

Rozhovor s mal. O. a D. M. nebol realizovaný pre ich nízky vek.

V závere úrad uviedol, že mal. deti sa t. č. nachádzajú v domácnosti navrhovateľa, kde majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujú podanému návrhu vyhovieť.

4. Konajúc o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vykonal súd dokazovanie oboznámením sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, s opatrovníckym spisom maloletých detí a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov matky Y. H., nar. XX.XX.XXXX a otca Z. H., nar. XX.XX.XXXX. Manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/7/2021-39 zo dňa 26.08.2022 a maloleté deti boli zverené do starostlivosti matky.

6. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

8. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 361 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 367 ods. 1, 2, 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

15. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia je daný, nakoľko je potrebné bezodkladne upraviť pomery v rodine mal. detí. Súd považuje za preukázané z predložených správ zo sociálneho zisťovania, že matka mal. detí si t. č. neplní svoje rodičovské povinnosti voči mal. deťom. Matka mal. detí sa počas sociálneho zisťovania vykonaného v jej domácnosti

nachádzala v nemocnici, v čase jej neprítomnosti vykonávala starostlivosť o mal. deti ich staršia sestra X., ktorá je sama maloletá, neskôr starostlivosť vykonávali sestry matky mal. detí. Počas sociálneho zisťovania bolo v domácnosti matky zistené, že domácnosť bola v dezolátnom stave, mal. D. M. bola niekoľko dní neprebalená, v domácnosti sa nachádzala špina a neporiadok (potraviny a použité plienky porozhadzované po zemi). Keďže súd zistil, že priaznivý vývoj mal. detí je t. č. ohrozený, súd rozhodol tak, že zveril mal. deti do osobnej starostlivosti ich otca, ktorý má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie ich starostlivosti.

16. Vzhľadom na dočasný charakter neodkladného opatrenia, súd uložil otcovi maloletých detí povinnosť podať návrh vo veci samej o novú úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to na miestne príslušný súd, ktorým je tunajší súd. Miestna príslušnosť tunajšieho súdu bola založená v konaní sp. zn. 8P/7/2021 a táto trvá pokiaľ tunajší súd postupom podľa § 112 CMP svoju príslušnosť neprenesie na iný príslušný súd.

17. Nariadené neodkladné opatrenie je vo výroku I. vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

18. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti výroku II. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

Proti výrokom I., III. tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v 4 vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).